

PISA-2018: УКРАЇНА В ЦЕНТРИ УВАГИ

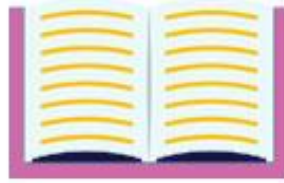
Для чого чи кого
навчаються
українські підлітки?

ТРАВЕНЬ 2020

- Чи вмотивовані українські учні якісно виконувати завдання?
- Яка мета українських учнів у навчанні?

**Мотивація є одним з основних рушіїв успішності учнів¹.
Що мотивує українських 15-річних підлітків у навчанні? Які цілі вони ставлять перед собою? Наскільки вмотивовані до вирішення різноманітних завдань і як сприймають навчання у своїх закладах освіти?**

ДАНІ PISA-2018:

- У середньому близько 80 % українських учнів умотивовані до вирішення завдань у процесі навчання, близько 60 % – мають на меті якісно навчатися, глибоко та повно розуміти матеріал, і в середньому 20 % – не погоджуються, що навчання в школі важливе й допоможе їм у подальшому житті.
- Дівчата частіше за хлопців наполегливіші у вирішенні завдань, мають більш амбітні цілі навчання й більш позитивно сприймають навчання в закладі освіти.
- Учні, які мають вищий рівень соціально-економічного статусу, більш умотивовані до вирішення завдань і ставлять перед собою більш амбітні цілі, але не завжди вважають, що навчання в закладі освіти важливе.
- Учні, які навчаються в ліцеях, гімназіях і спеціалізованих школах, більш умотивовані до навчання, а студенти професійних (професійно-технічних) закладів освіти мають більш амбітні цілі й вважають, що навчання в їхньому закладі є важливим.
- Учні з великих міст частіше за інших вважають, що навчання в закладах освіти не є важливим.
- Учні, які більш умотивовані до вирішення завдань, мають вищі показники із читання за результатами PISA.

¹ У PISA в Україні беруть участь 15-річні здобувачі освіти різних типів закладів освіти – як загальноосвітніх шкіл, навчально-вихованих комплексів, ліцеїв, гімназій, колегіумів, так і коледжів, технікумів тощо. У матеріалі всіх здобувачів узагальнено позначено «учні».

НА ОСНОВІ ЧОГО РОБИМО ВИСНОВКИ?

ПИТАННЯ АНКЕТИ, ВІДПОВІДІ НА ЯКІ ВИКОРИСТАНО ДЛЯ АНАЛІЗУ

Питання ST182 з анкети учня / студента

Q48 Наскільки Ви погоджуєтесь з поданими нижче твердженнями щодо себе?

(Будь ласка, оберіть одну відповідь у кожному рядку.)

	Цілком не погоджуся	Не погоджуюся	Погоджуюся	Цілком погоджуюся
ST182Q03HA Я отримую задоволення, коли викладаюся на повну	☐	☐	☐	☐
ST182Q04HA Якщо я вже починаю якусь справу, то не відступаю, доки не доведу її до кінця	☐	☐	☐	☐
ST182Q05HA Задоволення, яке я отримую під час роботи, частково пов'язане з тим, що я надалі починаю робити все краще, ніж до цього	☐	☐	☐	☐
ST182Q06HA Якщо мені не вдається зробити якусь справу добре, я радше намагатимуся досягти досконалості в ній, ніж перейду до виконання якоїсь іншої, де можу бути успішним/ою	☐	☐	☐	☐

Питання ST208 з анкети учня / студента

Q53 Наскільки відповідають дійсності подані нижче твердження про Ваші цілі в навчальному закладі?

(Будь ласка, оберіть одну відповідь у кожному рядку.)

	Зовсім не відповідають дійсності щодо мене	Частково відповідають дійсності щодо мене	Більшою або меншою мірою відповідають дійсності щодо мене	Значною мірою відповідають дійсності щодо мене	Цілком відповідають дійсності щодо мене
ST208Q01HA Моя мета – вивчити якнайбільше всього	☐	☐	☐	☐	☐
ST208Q02HA Моя мета – повністю опанувати матеріал, який викладають на заняттях	☐	☐	☐	☐	☐
ST208Q04HA Моя мета – зрозуміти зміст навчального матеріалу на заняттях настільки глибоко, наскільки це можливо	☐	☐	☐	☐	☐

Питання ST036 з анкети учня / студента

Q44 Наскільки Ви погоджуєтесь з поданими нижче твердженнями щодо до Вашого навчального закладу ?

(Будь ласка, оберіть одну відповідь у кожному рядку.)

	Цілком погоджуюся	Погоджуюся	Не погоджуюся	Цілком не погоджуюся
ST036Q05TA Старанне навчання в навчальному закладі допоможе мені отримати гарну роботу	☐	☐	☐	☐
ST036Q06TA Старанне навчання в навчальному закладі допоможе мені вступити до престижного вищого навчального закладу	☐	☐	☐	☐
ST036Q08TA Старанно вчитися в навчальному закладі – важливо	☐	☐	☐	☐

ІНДЕКСИ, НА ОСНОВІ ЯКИХ ПРОВЕДЕНО ПОРІВНЯННЯ

Для характеристики рівнів умотивованості учнів до вирішення завдань, їхньої цілеспрямованості, сприйняття ними навчання в закладі освіти та порівняння цих даних щодо України та референтних країн* було використано три індекси.

Індекс мотивації до вирішення завдань

На основі відповідей учнів на питання ST182 було побудовано індекс мотивації до вирішення завдань (**WORKMAST**).

WORKMAST-індекс: позитивні значення індексу свідчать про більшу вмотивованість учнів країни до вирішення завдань, ніж у середньому учнів по країнах ОЕСР.

Індекс досягнення мети щодо навчання

На основі відповідей учнів на питання ST208 було побудовано індекс досягнення мети навчання (**MASTGOAL**).

MASTGOAL-індекс: позитивні значення індексу свідчать про більш амбітні цілі навчання в учнів країни, ніж у середньому в учнів по країнах ОЕСР.

Індекс значення закладу освіти для учня

На основі відповідей учнів на питання ST036 було побудовано індекс значення закладу освіти для учня (**ATTLNACT**).

ATTLNACT-індекс: позитивні значення цього індексу свідчать, що навчання в закладі освіти учні країни вважають більш важливим, ніж у середньому учні по країнах ОЕСР.

** Референтні країни — це країни, освітні характеристики й результати успішності учнів яких узято для порівняння з аналогічними параметрами України. Вибір країн було проведено на підставі врахування подібності соціально-економічного стану цих країн із соціально-економічним станом розвитку нашої країни або з огляду на їхню культурну чи історичну близькість до України.*

До переліку референтних країн увійшли: Білорусь, Грузія, Естонія, Молдова, Польща, Угорщина та Словацька Республіка. Серед них Естонія і Польща за результатами PISA-2018 мають найвищі результати із читання, математики й природничо-наукових дисциплін, а Грузія і Молдова – найнижчі. Різниця результатів із читання та природничо-наукових дисциплін між Україною, Білоруссю, Угорщиною та Словацькою Республікою не є статистично значущою, але в математиці українські учні менш успішні, ніж учні цих країн.

ПОКАЗНИКИ ЗВ'ЯЗКУ МОТИВАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ ТА УСПІШНОСТІ

Для визначення впливу мотиваційних чинників на результати успішності із читання за результатами PISA-2018 на основі індексу WORKMAST було побудовано показник WORKMAST01, на основі індексу MASTGOAL – показник MASTGOAL01, а індексу ATTLNACT – показник ATTLNACT01.

WORKMAST01-показник: значення цього показника дорівнюють 0 і 1, що відповідає групам учнів, які швидше не погоджуються з твердженнями питання ST182 чи відповідно – швидше погоджуються. Оцінкою порогу класифікації для цього показника є значення -1.0 відповідно до статистичних розподілів відповідей учнів на запитання, які об'єднані в індекс WORKMAST.

MASTGOAL01-показник: значення цього показника дорівнюють 0 і 1, що відповідають групам учнів, які визначають, що твердження питання ST208 зовсім і частково не відповідають дійсності щодо них чи відповідно – значною мірою та цілком відповідають дійсності щодо них. Оцінкою порогу класифікації для цього показника є значення -1.0 відповідно до статистичних розподілів відповідей учнів на запитання, які об'єднані в індекс MASTGOAL.

ATTLNACT01-показник: значення цього показника дорівнюють 0 і 1, що відповідає групам учнів, які визначають, що твердження питанням ST036 швидше зовсім і частково не відповідають дійсності щодо їхнього закладу освіти чи відповідно – значною мірою та цілком відповідають дійсності щодо їхнього закладу освіти. Оцінкою порогу класифікації для цього показника є значення -0.2 відповідно до статистичних розподілів відповідей учнів на запитання, які об'єднані в індекс ATTLNACT.

ЯКІ ЦІЛІ В НАВЧАННІ СТАВЛЯТЬ ПЕРЕД СОБОЮ УКРАЇНСЬКІ ПІДЛІТКИ ТА НАСКІЛЬКИ НАПОЛЕГЛИВИМИ Й ЦІЛЕСПРЯМОВАНИМИ ВОНИ Є В НАВЧАННІ?

БІЛЬШІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ УЧНІВ ПРАГНЕ ДОБРЕ ВЧИТИСЯ, УВАЖАЄ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ ВАЖЛИВИМ І ВИЯВЛЯЄ НАПОЛЕГЛИВІСТЬ У ВИРІШЕННІ ТИХ ЧИ ТИХ ЗАВДАНЬ

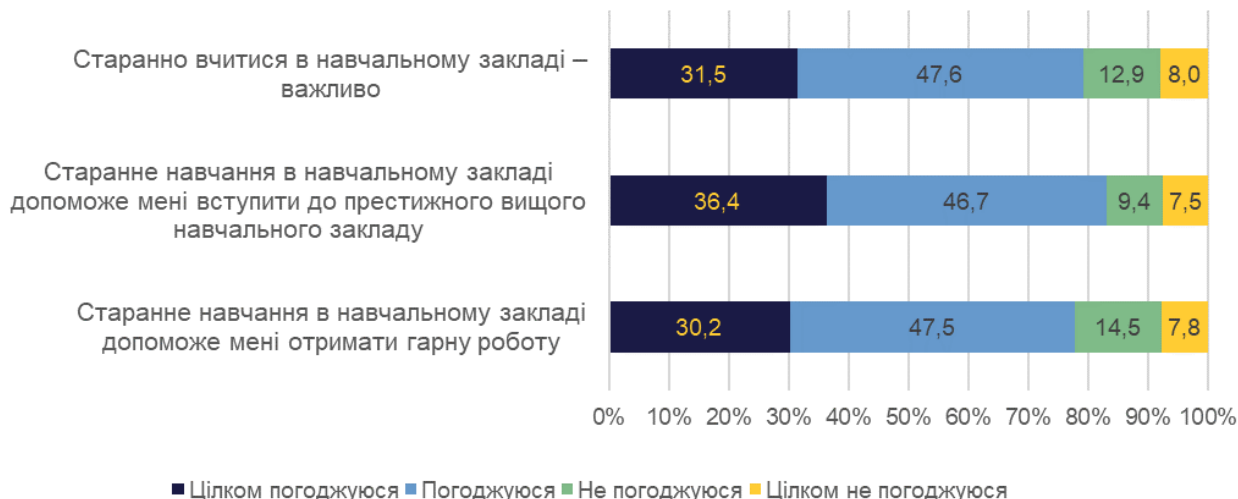
Для більшості українських учнів (68 %) мета навчання в закладі освіти – зрозуміти зміст навчального матеріалу настільки глибоко, наскільки це можливо. 60 % учнів визначають, що для них важливо повністю опанувати матеріал, а 58 % – вивчити якнайбільше всього.

Наскільки відповідають дійсності подані нижче твердження про Ваші цілі в навчальному закладі?

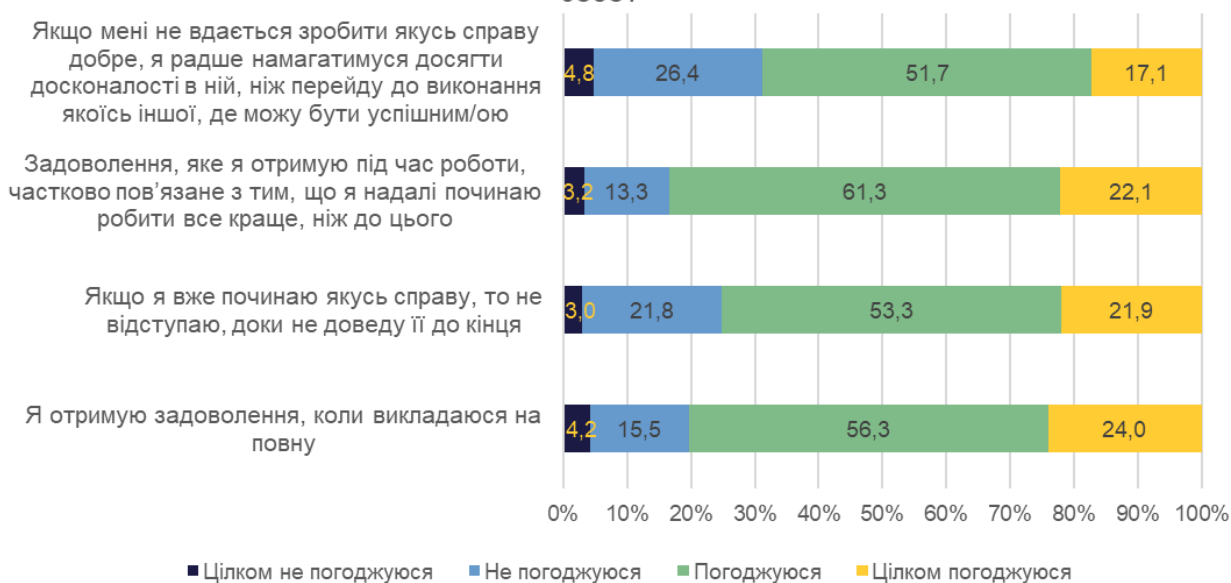
21 % українських учнів не погоджується чи цілком не погоджується з тим, що старання навчання в закладі освіти – це щось важливе, 17 % – що це допоможе вступити до якогось престижного закладу вищої освіти, і 22 % – що це допоможе отримати гарну роботу.

Наскільки Ви погоджуєтесь з поданими нижче твердженнями щодо до Вашого навчального закладу ?

Українські учні прагнуть добре навчатися й намагаються якісно виконувати завдання. Більшість українських учнів погоджується з тим, що якщо їм не вдається зробити якусь справу добре, то вони швидше продовжуватимуть її, ніж обернуть якусь іншу, легшу (69 %). Більшість учнів отримує задоволення, якщо їм удається у чомусь стати кращими (84 %). Переважна більшість учнів намагається довести справи до кінця (75 %) й отримує задоволення, коли викладається на повну (80 %).

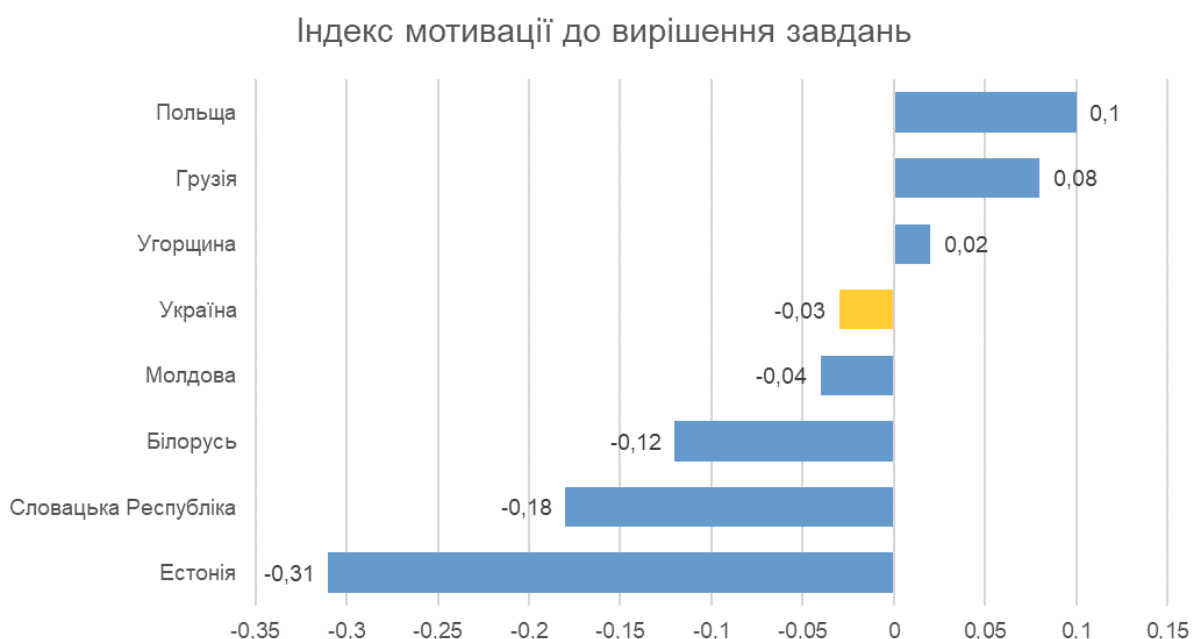
Наскільки Ви погоджуєтесь з поданими нижче твердженнями щодо себе?

У ЯКИХ КРАЇНАХ УЧНІ БІЛЬШ УМОТИВОВАНІ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ?

УКРАЇНСЬКІ УЧНІ ЗАГАЛОМ УМОТИВОВАНІ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ, АЛЕ РОСТИ Є КУДИ

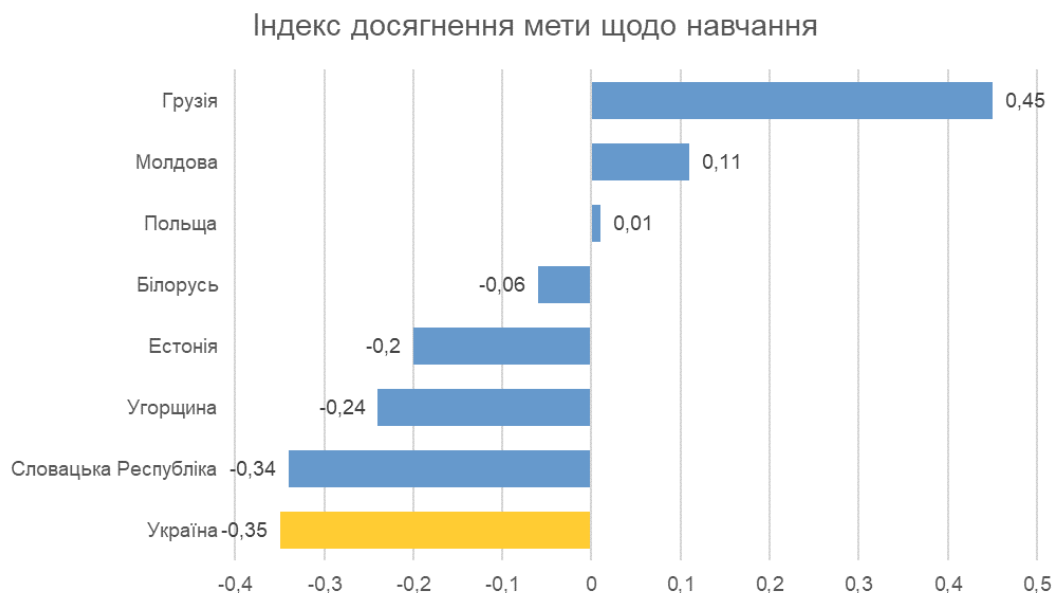
Значення індексу мотивації українських учнів до вирішення завдань близьке до середнього по країнах ОЕСР. При цьому українські учні більш умовивовані, ніж їхні однолітки з Білорусі, Естонії, Молдови та Словацької Республіки, але менш умотивовані, ніж учні з Польщі, Грузії та Угорщини².

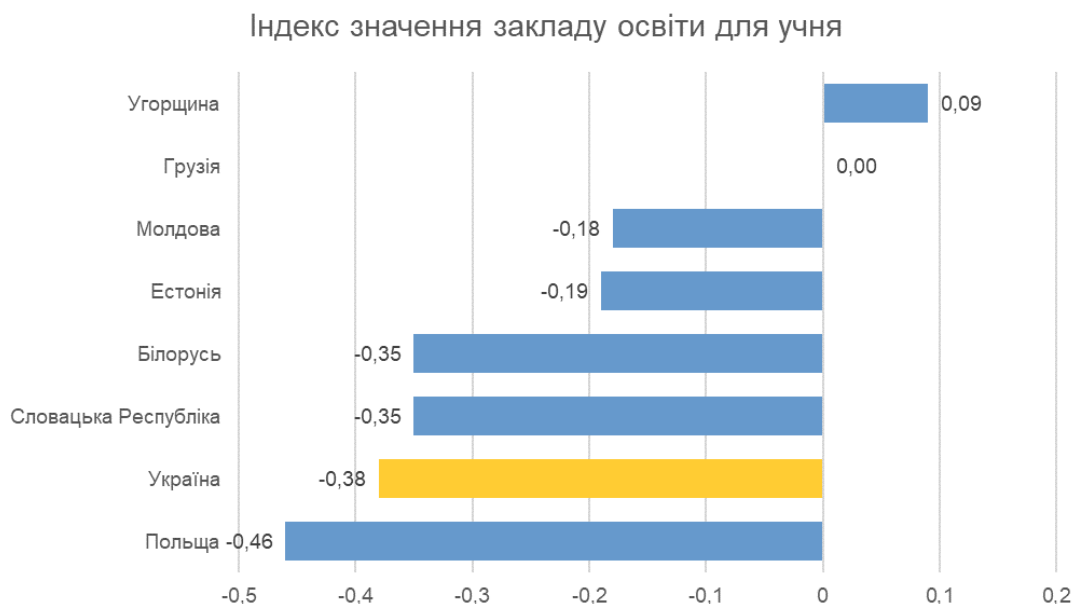
² На рисунку показано значення індексів мотивації учнів до вирішення завдань в Україні та референтних країнах.

УКРАЇНСЬКІ УЧНІ МЕНШ АМБІТНІ В НАВЧАННІ Й УВАЖАЮТЬ ФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ МЕНШ ВАЖЛИВОЮ, НІЖ УЧНІ РЕФЕРЕНТНИХ КРАЇН І КРАЇН ОЕСР

Українські учні ставлять перед собою менш амбітні цілі в навчанні, ніж їхні однолітки з більшості референтних країн і ніж у середньому учні по країнах ОЕСР. Значення індексу³ для України найменше серед усіх референтних країн.

Українські учні менше, ніж учні референтних країн (крім Польщі) і країн ОЕСР, сприймають навчання у своєму закладі освіти як те, що є важливим і необхідним для знаходження в майбутньому гарної роботи або для вступу до престижного закладу вищої освіти⁴.

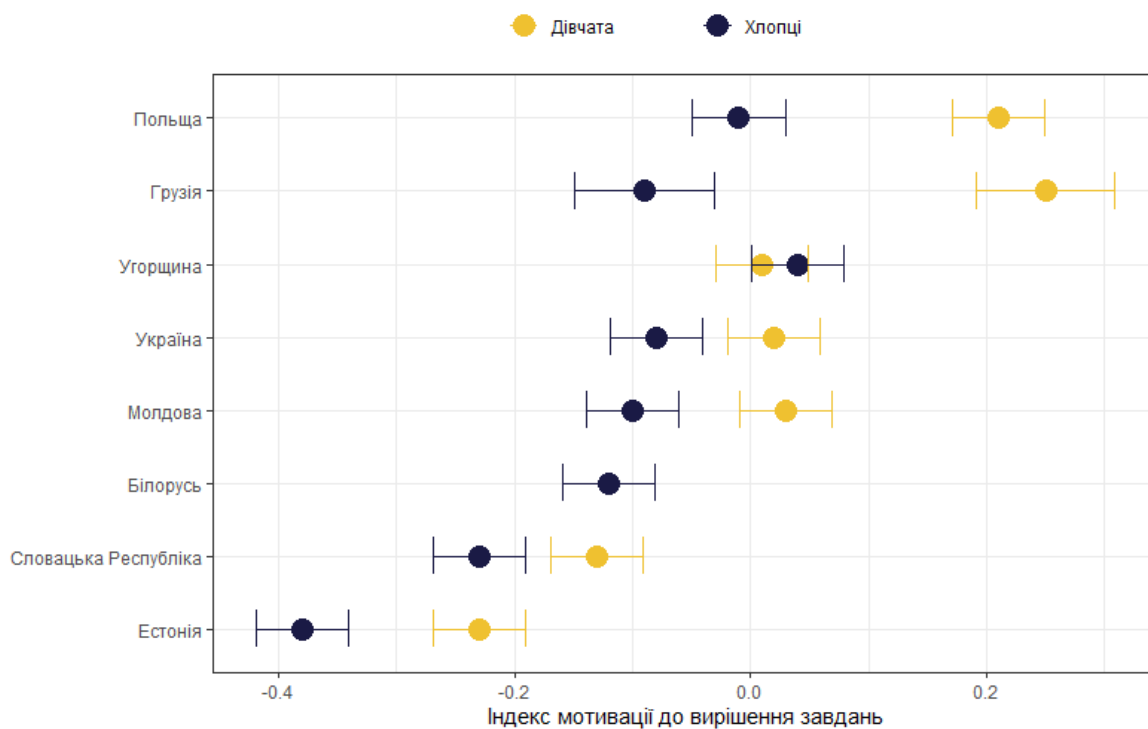
³ На рисунку показано значення індексів досягнення мети навчання в Україні та референтних країнах.

⁴ На рисунку показано значення індексів значення закладу освіти для учня в Україні та референтних країнах.

15-РІЧНІ ДІВЧАТА Й ХЛОПЦІ: ЯК ВОНИ ВМОТИВОВАНІ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ?

УКРАЇНСЬКІ ДІВЧАТА БІЛЬШ УМОТИВОВАНІ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ, НІЖ ХЛОПЦІ

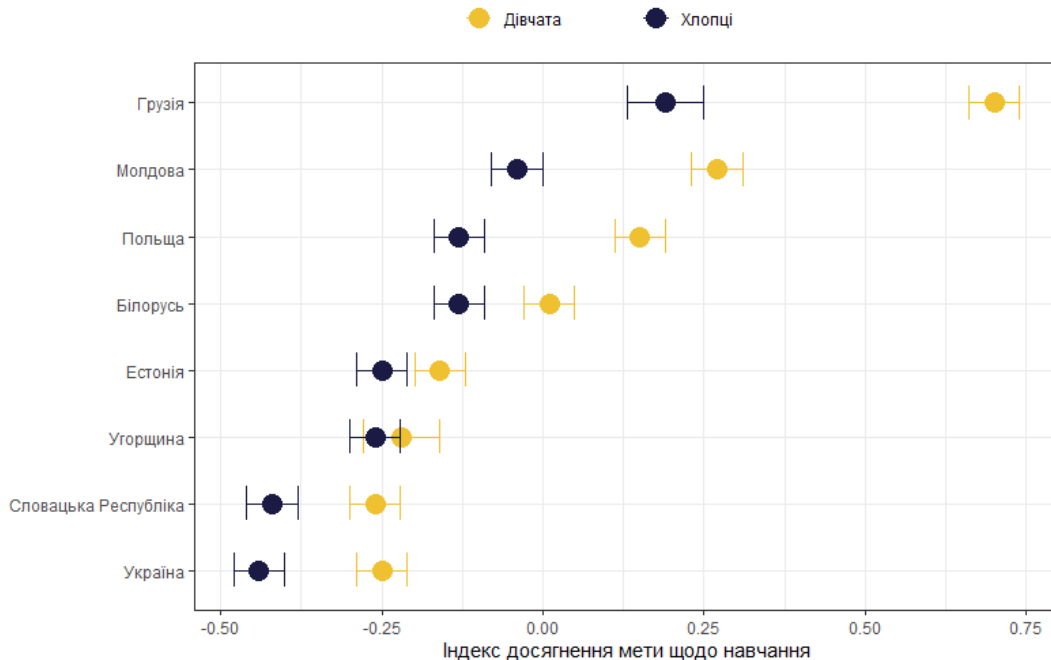
Ставлення дівчат до вирішення завдань більш серйозне, ніж у хлопців, як в Україні, так і в більшості референтних країн. Лише в Угорщині не спостерігається істотної статистичної різниці між хлопцями й дівчатами щодо вмотивованості до вирішення завдань.⁵

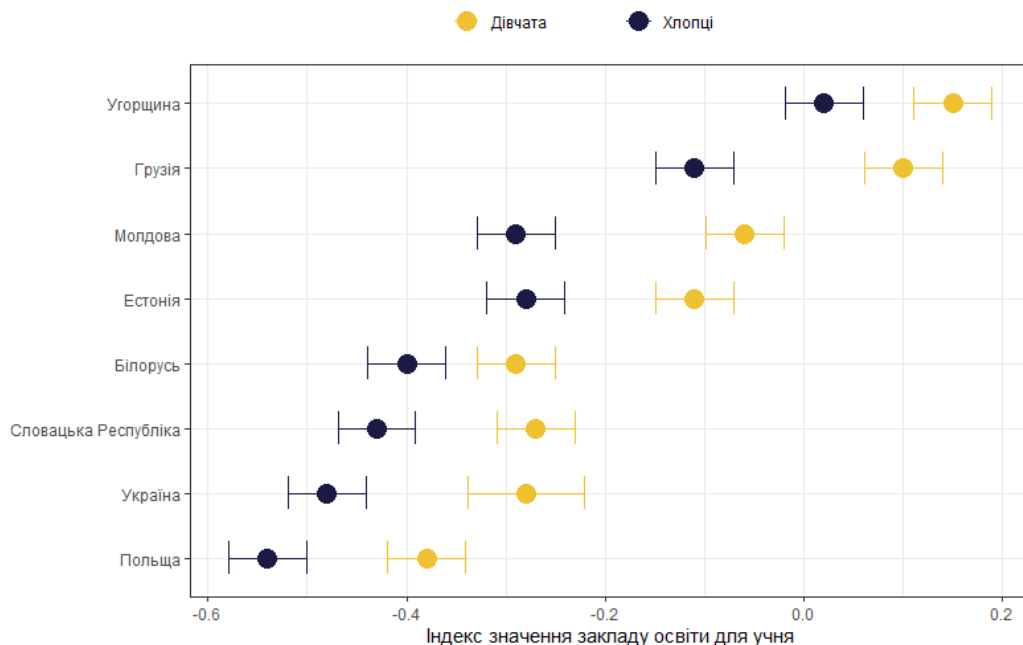
⁵ На рисунку показано середні значення індексів мотивації до вирішення завдань хлопців і дівчат для України та референтних країн (із довірчим інтервалом).

УКРАЇНСЬКІ ДІВЧАТА МАЮТЬ БІЛЬШ АМБІТНІ ЦІЛІ В НАВЧАННІ Й УВАЖАЮТЬ ФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ БІЛЬШ ВАЖЛИВОЮ, НІЖ ХЛОПЦІ

Дівчата мають більш амбітні цілі в навчанні, ніж хлопці, як в Україні, так і в більшості референтних країн (крім Угорщини, де різниця між хлопцями й дівчатами неістотна)⁶.

Українські дівчата, як і дівчата в усіх референтних країнах, вважають навчання в закладі освіти більш важливим, ніж хлопці⁷.

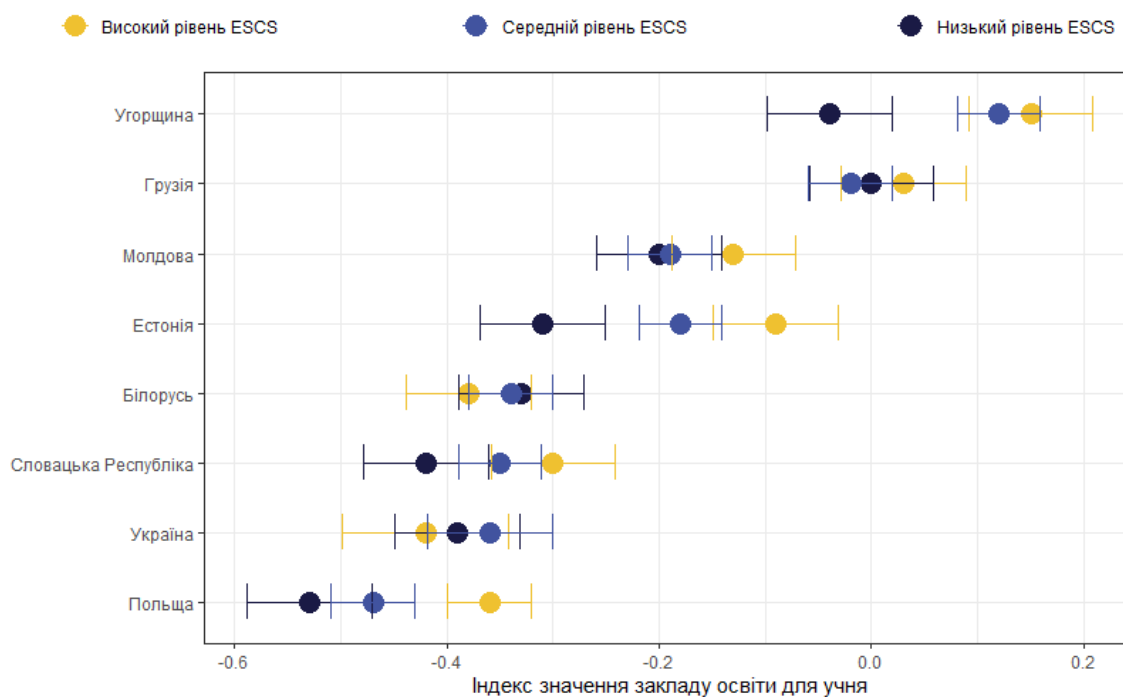
⁶ На рисунку показано середні значення індексів досягнення мети навчання відповідно до відповідей хлопців і дівчат в Україні та референтних країнах (із довірчим інтервалом).

⁷ На рисунку показано середні значення індексів значення закладу освіти для учня в Україні та референтних країнах відповідно до відповідей хлопців і дівчат (із довірчим інтервалом).

ЧИ ПОВ'ЯЗАНІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАТУС УЧНІВ І ЇХНЯ ВМОТИВОВАНІСТЬ?

ВИЩІЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАТУС НЕ ЗАВЖДИ ЗУМОВЛЮЄ БІЛЬШ ПОЗИТИВНЕ СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Українські 15-річні підлітки з більш високим соціально-економічним статусом (ESCS) частіше, ніж їхні однолітки із середнім і невисоким рівнями соціально-економічного статусу, не погоджуються з тим, що навчання в закладі освіти важливе, але різниця не є істотною.⁸ Подібна ситуація спостерігається в Білорусі, але в інших референтних країнах високий соціально-економічний статус учнів пов'язаний із більш виразним позитивним ставленням до формальної освіти, хоча різниця також не завжди істотна.*

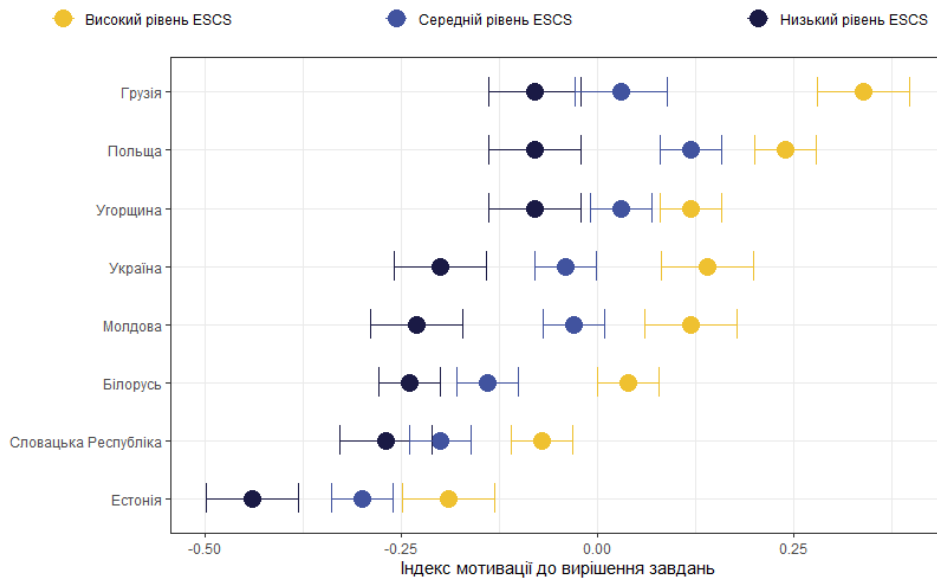

* PISA оцінює соціально-економічний статус учня, використовуючи PISA-індекс економічного, соціального та культурного статусу (ESCS), що розраховується на основі кількох змінних, пов'язаних із походженням учня, серед яких: освіта й робота батьків учня; наявність в учня вдома певного майна, яке свідчить про матеріальний добробут родини, книг та певних інших навчальних ресурсів. PISA-індекс економічного, соціального та культурного статусу — це загальний бал, обрахований на основі цих показників. Він обраховується таким чином, щоб його значення можна було порівнювати на міжнародному рівні.

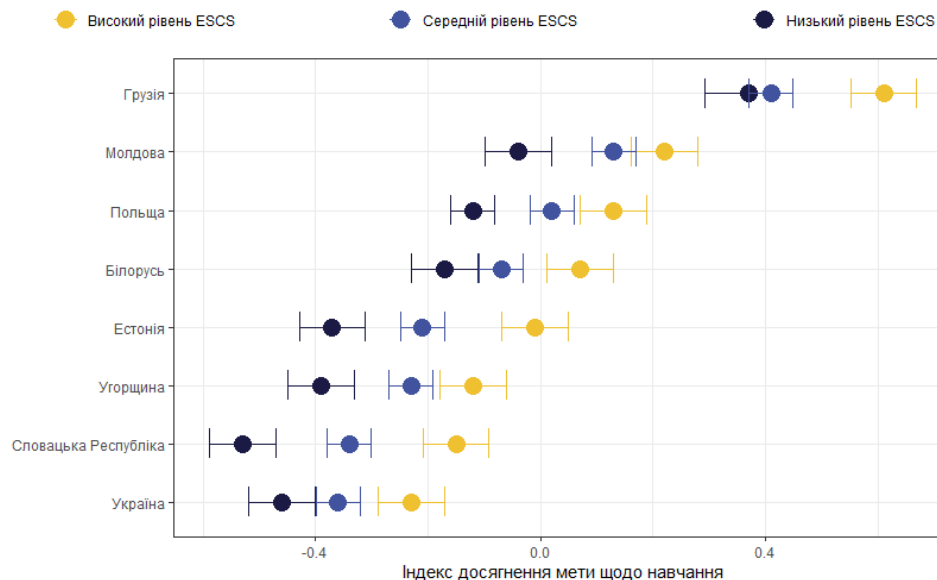
⁸ На рисунку показано середні значення індексів значення закладу освіти для учнів в Україні та референтних країнах відповідно до соціально-економічного статусу учнів (із довірчим інтервалом). Рівні індексів соціально-економічного статусу для кожної країни розраховано окремо.

МАЙЖЕ В УСІХ КРАЇНАХ ВИЩИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАТУС УЧНІВ ПОВ'ЯЗАНИЙ З БІЛЬШ ВИСОКОЮ ВМОТИВОВАНІСТЮ УЧНІВ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ І БІЛЬШ АМБІТНИМИ ЦІЛЯМИ В НАВЧАННІ

Учні з вищим соціально-економічним статусом (ESCS) в Україні й референтних країнах більш умотивовані до вирішення завдань. Різниця середнього значення індексу⁹ для учнів із різними ESCS для більшості країн є статистично істотною.

Учні з вищим соціально-економічним статусом (ESCS) в Україні й більшості референтних країн мають більш амбітні цілі в навчанні. Різниця в значеннях індексу досягнення мети навчання¹⁰ залежно від соціально-економічного статусу учнів є істотною.

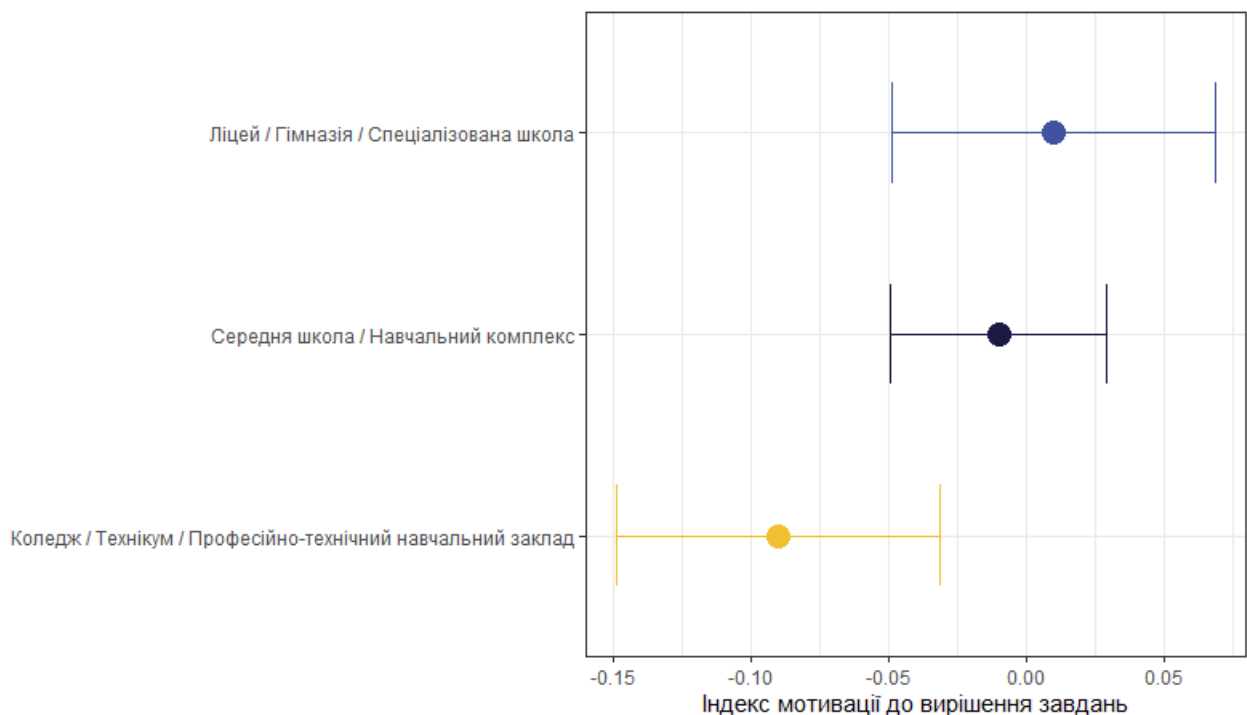
⁹ На рисунку показано середні значення індексів умотивованості учнів до вирішення завдань для України та референтних країн відповідно до соціально-економічного статусу учнів (із довірчим інтервалом).

¹⁰ На рисунку показано середні значення індексів досягнення мети навчання для України та референтних країн відповідно до соціально-економічного статусу учнів (із довірчим інтервалом).

ЯК ТИП ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ПОВ'ЯЗАНИЙ З УМОТИВОВАНІСТЮ УЧНІВ?

УЧНІ ГІМНАЗІЙ, ЛІЦЕЇВ, СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКІЛ І ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ КРАЩЕ ВМОТИВОВАНІ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ, НІЖ ЇХНІ ОДНОЛІТКИ ІЗ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

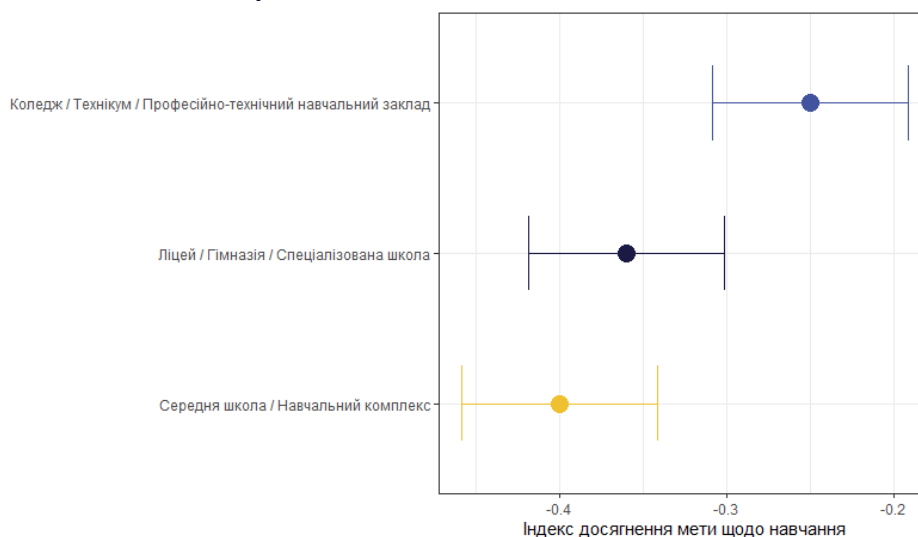
Українські учні, які навчаються в ліцеях, гімназіях або в спеціалізованих школах, а також у закладах середньої освіти, більш умотивовані до вирішення завдань, ніж їхні однолітки, які навчаються в професійних (професійно-технічних) закладах освіти, хоч ця різниця і не є статистично істотною¹¹.

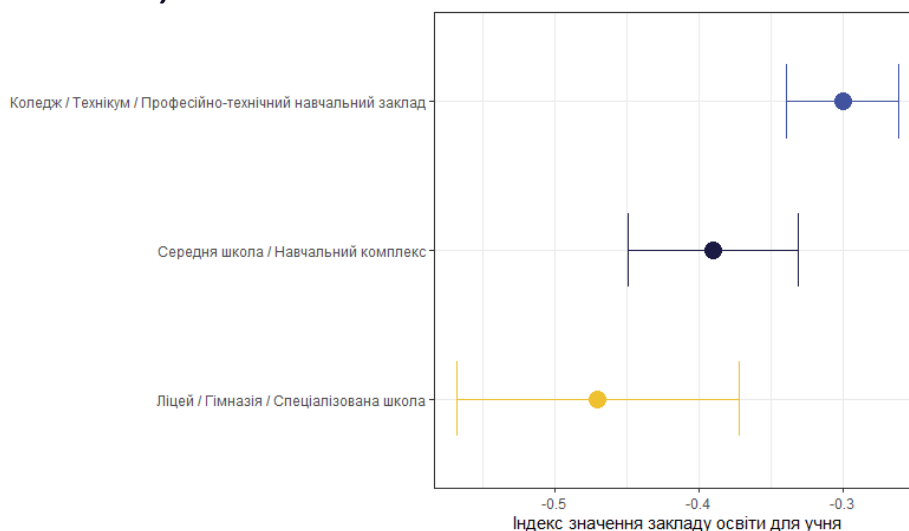
¹¹ На рисунку показано середні значення індексів мотивації до вирішення завдань для різних типів закладів освіти України (із довірчим інтервалом).

УЧНІ ЗАКЛАДІВ ПРОФОСВІТИ СТАВЛЯТЬ ПЕРЕД СОБОЮ БІЛЬШ АМБІТНІ ЦІЛІ В НАВЧАННІ Й УВАЖАЮТЬ ФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ БІЛЬШ ВАЖЛИВОЮ, НІЖ ЇХНІ ОДНОЛІТКИ З ІНШИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Українські 15-річні підлітки з професійних (професійно-технічних) закладів освіти мають більш амбітні цілі, ніж учні з інших типів закладів освіти. Різниця не є статистично істотною з учнями, які навчаються в ліцеях, гімназіях або спеціалізованих школах, але істотна з учнями із закладів середньої освіти¹².

Українські 15-річні підлітки з професійних (професійно-технічних) закладів освіти вважають формальну освіту більш важливою, ніж їхні однолітки з ліцеїв, гімназій або зі спеціалізованих шкіл (різниця статистично істотна) та учні із закладів середньої освіти (різниця не є статистично істотною)¹³.

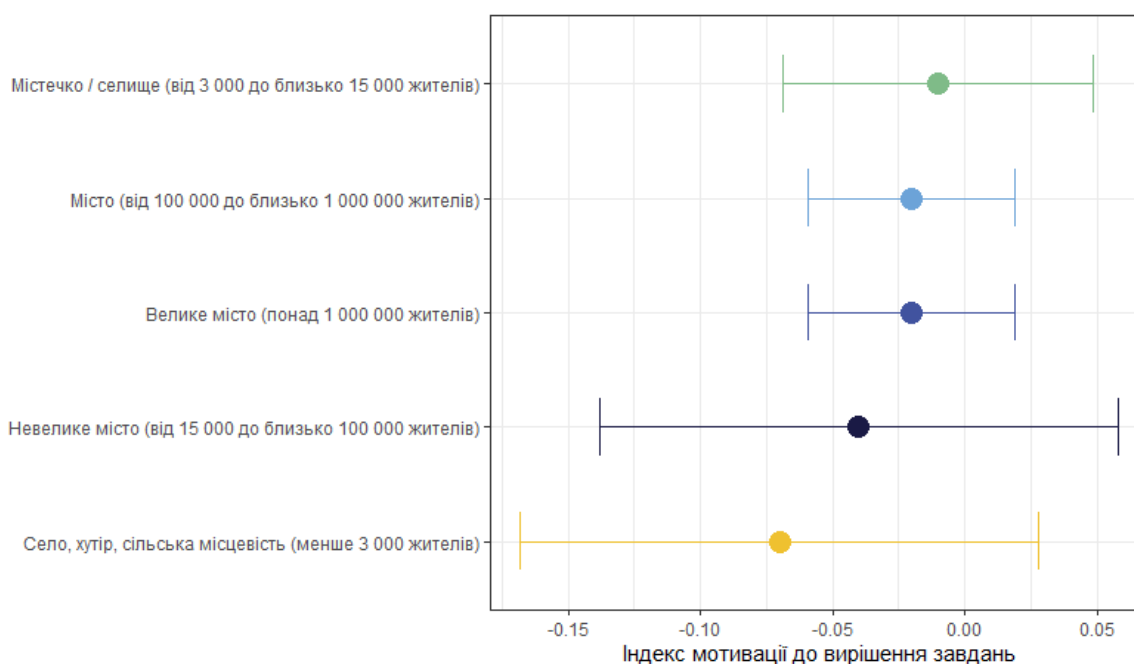
¹² На рисунку показано середні значення індексів досягнення мети навчання для різних типів закладів освіти України (із довірчим інтервалом).

¹³ На рисунку показано середні значення індексів значення закладу освіти для учня за різними типами закладів освіти України (із довірчим інтервалом).

ЯК МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ПОВ'ЯЗАНЕ З УМОТИВОВАНІСТЮ УЧНІВ?

УМОТИВОВАНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ 15-РІЧНИХ ПІДЛІТКІВ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ НЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД МІСЦЯ РОЗТАШУВАННЯ ЇХНЬОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

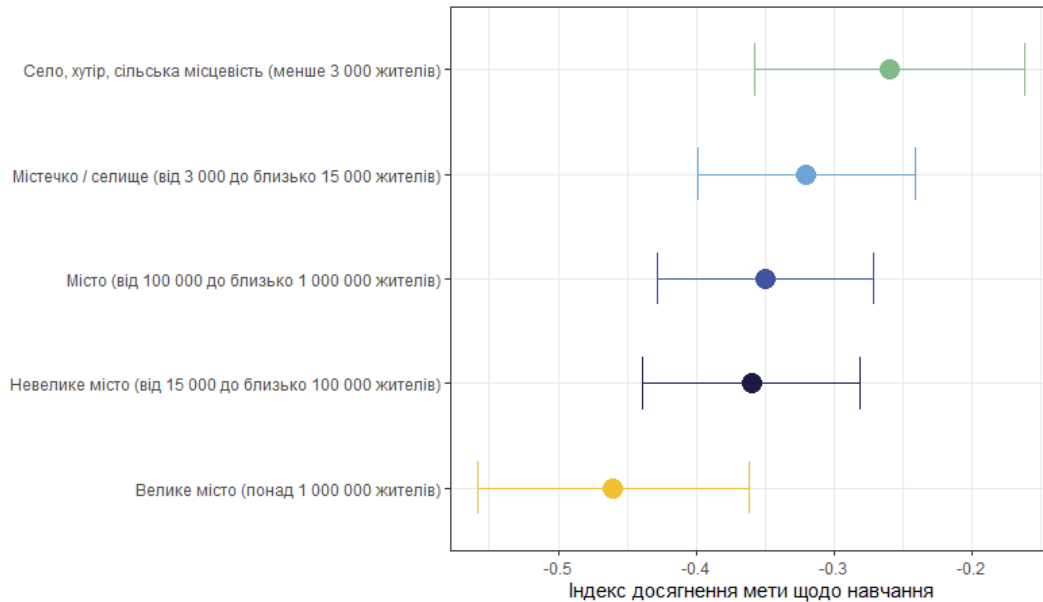
Умотивованість українських учнів до вирішення завдань є однаковою, незалежно від місця розташування закладу освіти, у якому вони навчаються (різниця не є статистично істотною)¹⁴.

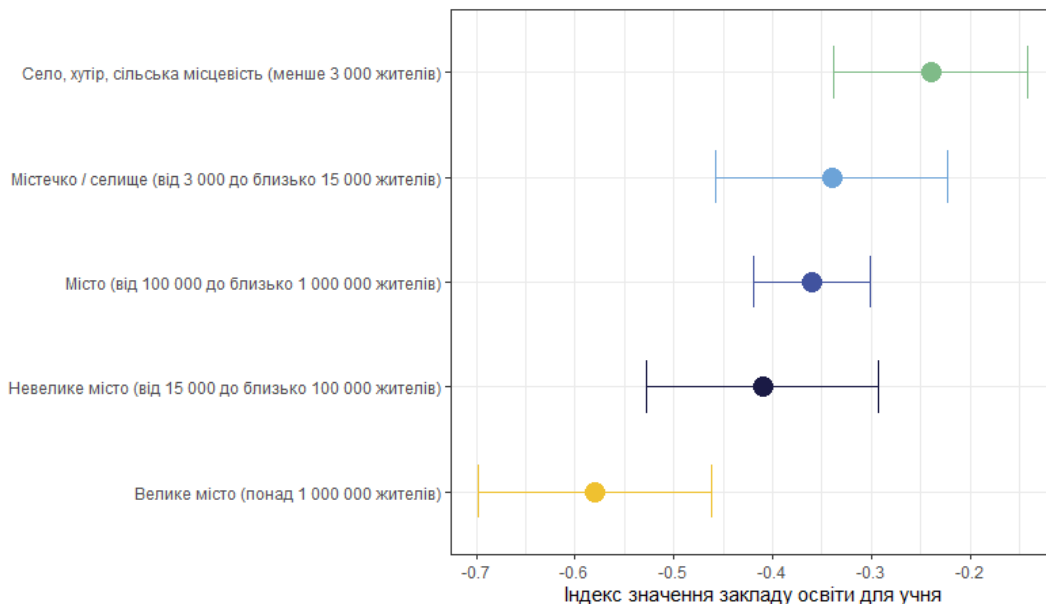
¹⁴ На рисунку показано середні значення індексів мотивації до вирішення завдань для різних місць розташування закладів освіти в Україні (із довірчим інтервалом).

**УСІ УКРАЇНСЬКІ УЧНІ МАЮТЬ АМБІТНІ ЦІЛІ
В НАВЧАННІ НЕЗАЛЕЖНО ВІД МІСЦЯ
РОЗТАШУВАННЯ ЇХНЬОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ,
АЛЕ УЧНІ З ВЕЛИКИХ МІСТ УВАЖАЮТЬ
ФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ МЕНШ ВАЖЛИВОЮ**

Амбітність цілей у навчанні українських учнів не залежить від місця розташування їхнього закладу освіти (різниця статистично неістотна)¹⁵.

Українські учні у великих містах уважають навчання в закладі освіти менш важливим, ніж їхні ровесники з інших місцевостей (різниця є статистично істотною)¹⁶.

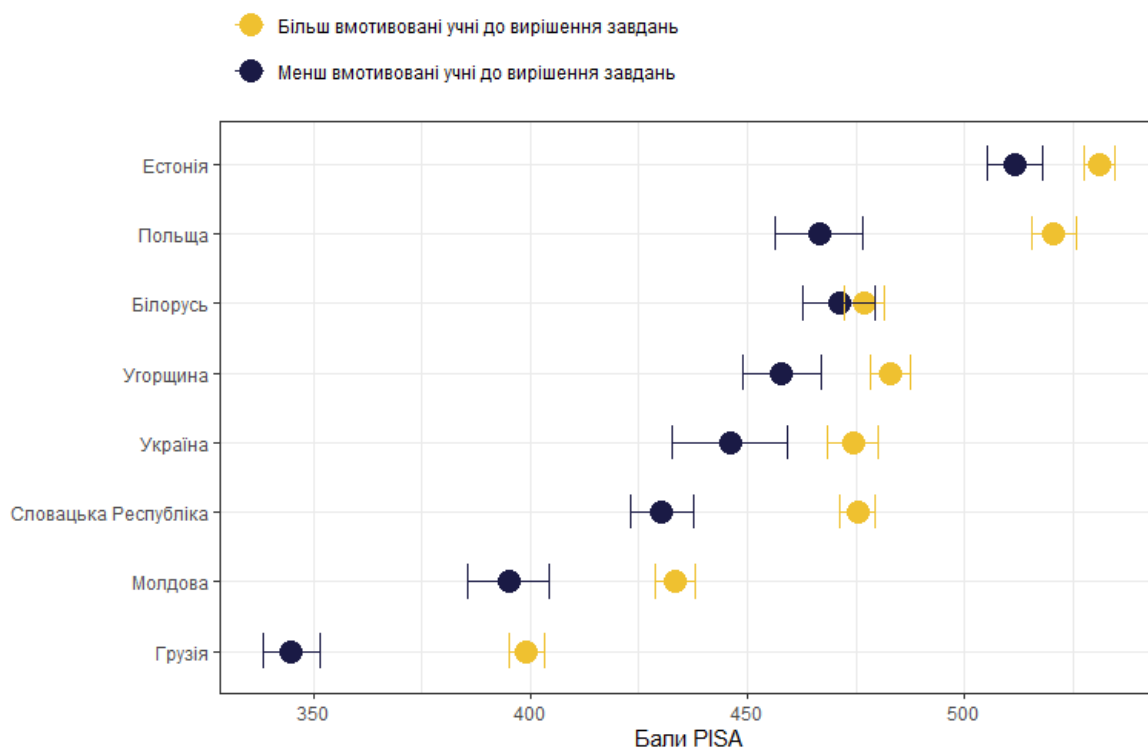
¹⁵ На рисунку показано середні значення індексів досягнення мети навчання для закладів освіти України, розташованих у різних типах місцевості (із довірчим інтервалом).

¹⁶ На рисунку показано середні значення індексів значення закладу освіти для учнів із закладів освіти України, розташованих у різних типах місцевості (із довірчим інтервалом).

ЧИ ПОВ'ЯЗАНІ НАВЧАЛЬНА УСПІШНІСТЬ УЧНІВ І ЇХНЯ ВМОТИВОВАНІСТЬ?

БІЛЬШ УМОТИВОВАНІ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ УЧНІ ПОКАЗУЮТЬ БІЛЬШ ВИСОКІ РЕЗУЛЬТАТИ В ЧИТАННІ

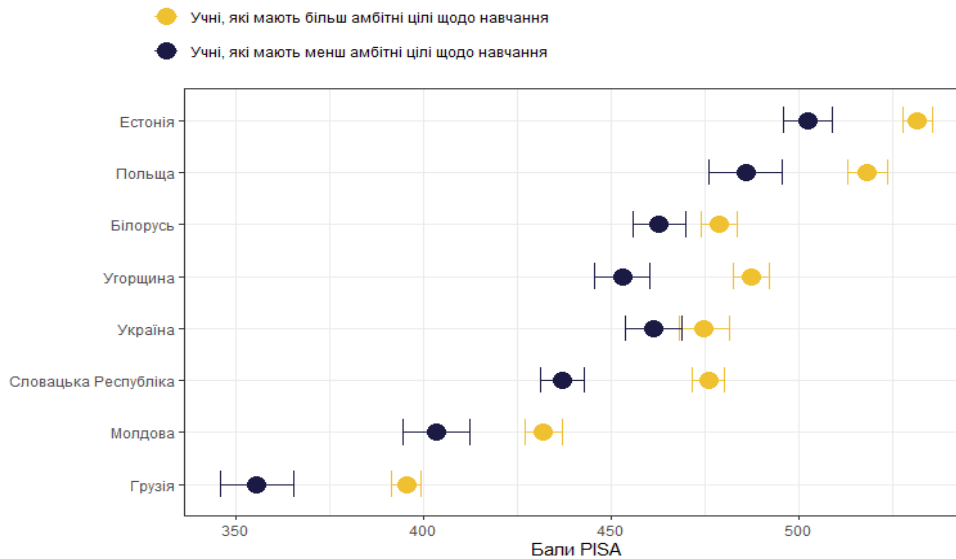
Учні, які більше вмотивовані до вирішення завдань, мають більш високі бали із читання за підсумками тестуванням PISA-2018. Ця різниця є статистично істотною для більшості референтних країн (окрім Білорусі)¹⁷.

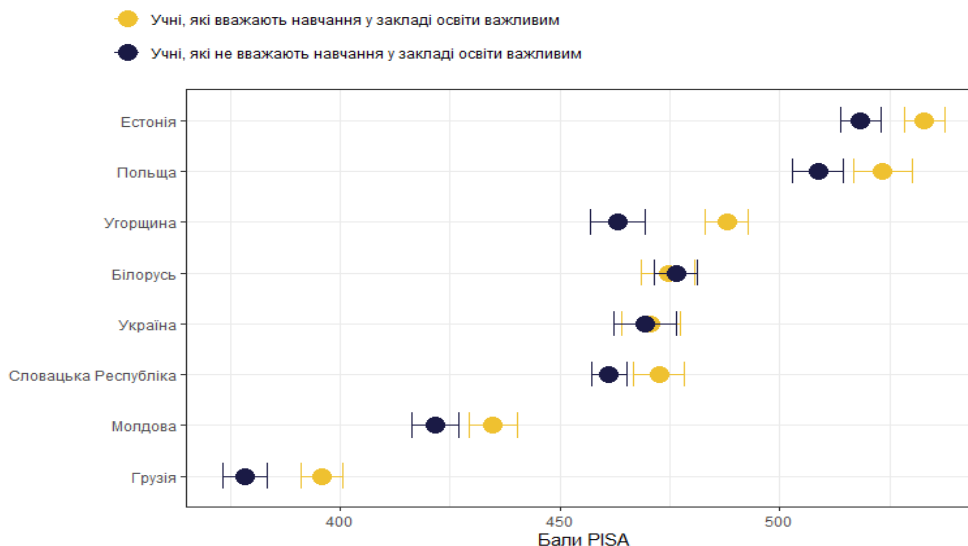
¹⁷ На рисунку показано середні значення балів PISA із читання (з довірчим інтервалом) відповідно до показника вмотивованості учнів до вирішення завдань (WORKMAST01).

НАЯВНІСТЬ В УЧНІВ БІЛЬШ АМБІТНИХ ЦІЛЕЙ СПРИЯЄ ВИЩОМУ РЕЗУЛЬТАТУ ІЗ ЧИТАННЯ, АЛЕ УКРАЇНСЬКІ УЧНІ, ЯКІ ВВАЖАЮТЬ ФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ ВАЖЛИВОЮ, НЕ ЗАВЖДИ ПОКАЗУЮТЬ ВИЩІ РЕЗУЛЬТАТИ

В усіх країнах спостерігається суттєва різниця в середніх балах PISA із читання серед учнів, які дали різні відповіді на питання щодо цілей свого навчання: учні, які мають більш амбітні цілі, мають вищі результати із читання¹⁸.

В Україні та Білорусі не спостерігається істотної різниці в середніх балах PISA із читання серед учнів, які дали різні відповіді щодо важливості формальної освіти, хоча учні з інших референтних країн, які вважають школу для навчання важливою, мають більш високі результати із читання¹⁹.

¹⁸ На рисунку показано середні значення балів PISA із читання (з довірчим інтервалом) відповідно до показника досягнення учнями мети навчання (MASTGOAL01) для України та референтних країн.

¹⁹ На рисунку показано середні значення балів PISA із читання (з довірчим інтервалом) відповідно до показника значення закладу освіти для учня (ATTLNACT01) для України та референтних країн.

РЕЗЮМЕ

Українські учні є відносно більш умотивованими до вирішення завдань, ніж більшість їхніх однолітків із референтних країн, чи принаймні їхня мотивація не є істотно меншою. І це позитивно впливає на їхню успішність.

Поряд із цим українські учні мають менш амбітні цілі в навчанні. Крім цього, досить великий відсоток українських 15-річних підлітків вважає, що навчання в закладі освіти не є важливим і не допоможе їм у майбутньому.

Більш умотивовані в навчанні дівчата, ніж хлопці, й учні із високим соціально-економічним статусом. Учні з професійних (професійно-технічних) закладів прагнуть більшого від навчання й вважають навчання в закладі освіти важливішим, ніж інші їхні однолітки. Учні з великих міст децю менш оптимістичні щодо важливості для них навчання в закладі освіти.

Загалом же можна стверджувати, що умотивованість учнів до вирішення завдань і амбітність цілей у навчанні сприяють більш високим результатам у навчанні.

Автори:

Марія Мазорчук, провідний спеціаліст відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти

Василь Терещенко, начальник відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти

Ганна Бичко, заступник начальника відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти

Тетяна Вакуленко, заступник директора Українського центру оцінювання якості освіти

За більш детальною інформацією звертайтеся до команди PISA Українського центру оцінювання якості освіти: pisa.ukraine@testportal.gov.ua

Із даними дослідження можна попрацювати тут: <https://www.oecd.org/pisa/data/>

Відвідайте сайти:

pisa.testportal.gov.ua
oecd.org/pisa

Читайте також:

Віра чи зневіра: що відчувають українські 15-річні підлітки?